

PÜSPÖKMOLNÁRI HÍRÖZÖN

Megjelenik: félévente

Szerkeszti: Kissné Mátyás Éva

Püspökmolnári község önkormányzati lapja

Az önkormányzat hírei

2007. július 29-én került sor a 22. falunap megrendezésére. Délelőtt a Logo-Mobil Ifjúsági Szolgálat kisbuszát lehetett igénybe venni, továbbá főzőverseny meghirdetésére került sor, melyre 4 csapat nevezett be. Az elkészült ételek nagyon ízletesre sikerültek, a résztvevők a rendezvényt jó hangulatúnak ítélték meg. A délutáni program keretében a helyi iskolások, a nyugdíjas klub, az Ifjúsági Demokrata Fórum, a szombathelyi Krepp táncegyüttes lépett fel, valamint sportversenyek, íjászat, lovagolás közül választhattak az érdeklődők. Este 19 órától Tibó szórakoztatta a közönséget, majd tűzijátékra került sor. Szerencsére a vasvári kistérség rendezvénysátorát a rendezvényre felállítottuk, így a rossz időjárás miatt a műsort nem kellett félbeszakítani.

tuk, így a rossz időjárás miatt a műsort nem kellett félbeszakítani.

Ez évben legnagyobb beruházásunk az óvoda felújítása volt, amely határidőben elkészült. A Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Tanácshoz benyújtott pályázatra 6.165 ezer Ft vissza nem térítendő támogatást kaptunk, a teljes beruházás összege 7.708 ezer Ft volt, amely tartalmazta a nyílászárók cseréit, külső-belső felújítást.

Az ünnepélyes avatásra 2007. szeptember 1. napján került sor, melyen részt vett Baja Ferenc, a Miniszterelnöki Hivatal államtitkára, László Győző, a Vas Megyei Földhivatal vezetője, dr. Mészáros Árpád, a Vas Megyei Közgyűlés Oktatási és Kulturális Bizottságának elnöke, dr. Hende Csaba országgyűlési képviselő. Varga Lajos polgármester úr ünnepi beszédében ismertette az épület történetét, megköszönte a pályázat támogatóinak segítségét és jó munkát kívánt a felújított intézményben, melyet 27 apróság vehetett birtokba.

Augusztus hónapban az orvosi rendelő felújítása is megtörtént. Az AVOP-LEADER pályázat keretében beszerzésre kerültek az utcabútorok, virágládák, hulladékgyűjtők. Ezek festése, mázolása még hátra van, így azokat tavasszal fogjuk kirakni a közterületekre.

Településünk valamennyi lakosának, minden kedves olvasónknak békés, boldog karácsonyi ünnepeket és eredményekben gazdag új évet kívánunk!

Tájékoztató

Püspökmolnári településen a házi segítségnyújtást az idős, beteg, egyedülálló személyek részére – igénylés alapján – 2008. január 01-től a Hegyháti Jóléti Szolgálat Alapítvány látja el térítésmentesen. Célja minden olyan gondozási feladat elvégzése, amely segítséget nyújt az idős korosztály életvitelében. A házi segítségnyújtás keretébe tartozó gondozási tevékenység különösen:

– háztartásban való segítség: takarítás, mosogatás, mosás, ablaktisztítás, fabehordás, bevásárlás,

– házi orvossal való kapcsolattartás: gyógyszerfelírás, gyógyszerkiváltás,

– vérnyomásmérés, vércukorszint mérés,

– hivatalos ügyek intézésében segítségnyújtás.

Kérjük az igényeket a Polgármesteri Hivatalban szíveskedjenek jelezni tel/ 94/579-002, vagy az Alapítványnál tel.: 94/370-573.

Anyakönyvi hírek

Előző számunk megjelenése óta eltelt időszakban:

Születés: Szijártó Tamás és Pungor Júlia fia: Szijártó Máté Tamás, Kapornoki Zsolt és Varga Bernadett leánya: Kapornoki Réka, Balogh Tibor és Szemjén Adrienn Nikolett leánya: Balogh Nikolett Réka.

Házasság: Horváth László és Nagy Adrienn.

Halálozás: Horváth Miklós, Gurályné Kánya Etelka, Kuglics László.

A tartalomról

- Az önkormányzat hírei
- Tájékoztató
- Anyakönyvi hírek
- Őszi hónapok az iskolában
- Megfázott? Influenzás?
- „Ősz szele zümmög, aluszik a nyár már”

- Imaélet a keresztény családban
- Magánügy-e a vallás?
- Öregek napja
- A Püspökmolnáriért Egyesület fél évéről
- A Művelődési Ház hírei
- 1848/49 helyi emlékei

- Az IDF helyi szervezetének fél évéről
- Gyertyafény, béke
- Szabadidősportok Egyesületének hírei
- A Baráti Kör hírei
- Labdarúgó tabella

Őszi hónapok az iskolában

A 2007/2008. tanév ünnepélyes tanévnyitója az eddig megszokottaktól eltérő volt. Püspökmolnári általános iskolás korú tanulóin és szüleik kívül a szomszéd településről, Rábahídvégre is érkeztek a tanulók s hozzátartozóik az ünnepélyre. 2007. július elsejétől a két település közösen működteti oktatási és kulturális intézményeit. A felső évfolyamok Püspökmolnáriban, az alsó évfolyamok Rábahídvén vannak. Az iskola tanulóinak száma 140 fő, ebből 85 fő a felső tagozatos, s 55 fő az alsó tagozatos diák.

Az első hetekre az ismerkedés, az új közösség összekovácsolása, csiszolása volt jellemző. Aztán tudomásul kellett venni, hogy ebben a tanévben is a tanulás, az ismeretszerzés a legfontosabb. S bármilyen lehangoló is, de a nyári semmittevés után a dolgoz, szürke hétköznapiaké a főszerep. A tanulók gyorsan hozzászoktak a megváltozott körülményekhez.

Pár hetet jártunk csak az iskolába s a nyolcadik osztályos tanulók számára elérkezett a tanév legfontosabb feladata, a pályaválasztásra való felkészülés. Fontos, hogy mindenki képességeinek megfelelő középfokú oktatási intézményt válasszon. A helyes pályaaorientáció kialakítását segíti a Megyei Munkaügyi Központ rendezvénye a Pályainfó, melyen az idén a hetedik osztályos tanulók vettek részt.

A nyolcadik osztályosok a Munkaügyi Központ számítógépes vizsgálatán kaptak információt, hogy a személyiségükhöz legközelebb álló pályát tudják választani. Felkeresték már a megye középfokú oktatási intézményeinek nyílt nap formájában zajló rendezvényeit.

Az iskolai tanuláson kívül is mozgalmassak voltak a mindennapok. Október hatodikáról osztálykeretben emlékeztünk meg. 1956. október 23-ának eseményeit a nyolcadik osztályos ta-

nulók egy jelenet formájában idézték fel alsóbb osztályos diáktársaiknak.

A felső tagozatos tanulók október hónapban színházlátogatáson voltak Sopronban, a Légy jó mindhalál! című darabot tekintették meg.

A Püspökmolnári Kupa, az előző évekhez hasonlóan, október végén került megrendezésre, ahol nyolc általános iskola harmadik és negyedik osztályos tanulói mérték össze futballtudásukat. A kupát a Kardos László Általános Iskola csapata vitte el, a második helyezett a Prinz Gyula ÁMK együttese lett. A megyei makettépítőversenyen a nyolcadik osztályosok három fős csapata a tervrajz szerinti építési kategóriában első helyezést ért el.

Tanulóink már lelkesen készülődnek az év végi ünnepélyekre: a Mikulásra, Karácsonyra.

Az év hátralévő részéhez kívánok mindenkinek eredményekben gazdag, dolgoz napokat.

Keresztényi Zoltán

Fontos kérdés, hogy mi az, amit mi magunk megtehetünk, ha megfázunk vagy influenzásak vagyunk. Elsődleges dolgunk, hogy az ellenálló-képességünket időben erősítsük. Mit kell ennek érdekében tennünk?

1. Tartózkodjunk friss levegőn akkor is, ha az időjárás nem éppen a legkedvezőbb!
2. Öltözködjünk megfelelően és rétegesen minden időben!
3. Mozogjunk sokat a szabadban, amikor csak lehet, mert a mozgás edzi az immunrendszert!

Már régóta köztudott, hogy a feszültségmentes embert kevésbé érik fertőzések, és az egészségessé válásban is segít a stresszmentesség. A rendszeres lazítás erősíti az immunrendszert s csökken a megfázás esélye is. A komplex homeopátiák célzott jelzéseket adnak a szervezet-

Megfázott? Influenzás?

nek saját segéderőinek támogatásához.

Bevált házi szerek: alvás, helyes táplálkozás, forró húsleves, teázás, inhalálás, borogatás!

Fontos továbbá, hogy akadályozzuk meg a megfázás tüneteinek súlyosbodását, s amennyire lehet, kerüljük a továbbfertőződést, illetve előzzük meg a szövődményeket!

A betegség akkor jön létre, ha kelő mennyiségű kórokozó találkozik a fertőzésre fogékony szervezettel. Az influenzát elkerülhetjük, ha csökkentjük az érintkezés esélyét a vírussal, illetve felkészítjük szervezetünket a fertőzés leküzdésére.

A hatékony vakcina: Az immunrendszer megjegyzi azt a kórokozót, amellyel már találkozott. A következő alkalommal lecsap a betolakodóra s megakadályozza a fertőzés kialakulását. Ezen alapulnak a védőoltások is. Vakcinával legyengített kórokozót juttatnak a szervezetbe, így kialakítható a hatékony immunválasz, elkerülhető a megbetegedés. Számos fertőzés ellen egyetlen oltás elegendő, az influenza vírusa azonban változékony, ezért évente meg kell ismételni a védőoltást!

Hazánkban jelenleg az influenza A vírustörzsének H3N2-es altípusa okoz megbetegedést. Az ez ellen védelmet nyújtó védőoltást mindig be lehet adni, akár a járvány kezdetén is, ha még nem beteg valaki.

Egészségvédő tippek: Immunrendszerünket erősíthetjük vitaminban gazdag táplálékkal, gyógyteákkal, kivonatokkal. Jól indul a nap egy pohár frissen facsart narancslével. Tiszta időben sétáljunk, szellőztessük ki a tüdőnket. Esténként jólesik egy pohár kamilla- vagy gyümölcstea mézzel, citromlével. A népi gyógyászatban régóta alkalmazzák a vírusölő hatású fokhagymát. Ehetjük pirítósra dörzsölve, salátába keverve. Kevésbé „ilatos”, a gyomornak is kellemesebb, ha egy-két gerezd fokhagymát egy evőkanál mézzel és 1 dl vízzel összekeverve elfogyasztjuk.

Járvány idején a legjobb tanács, hogy kerüljük a tömeget. Aki köhög, tüsszög, inkább ne menjen közösségbe, mert mindenkit megfertőzhet. Ott-hon ágyynyugalomban néhány nap alatt kiheverhető a betegség!

Géczi Nóra

Püspökmolnári Hírözön

Püspökmolnári község
Önkormányzatának lapja
Megjelenik félévente
350 példányban

Felélős kiadó: Varga Lajos polgármester
Szerkesztő: Kissné Mátyás Éva
www.puspokmolnari.hu

„Ősz szele zümmög, aluszik a nyár már”

S mire ezek a sorok megjelennek, már a tél kopogtat. De azért menjünk vissza az időben egy kicsit.

Óvodánkban július hónapban, hála az önkormányzati pályázat sikerének, felújítási munkálatok kezdődtek. A falu lakói azt láthatták, hogy hatalmas felfordulás volt az óvoda udvarán, munkások jönnek-mennek, dolgoznak. S nyár végére kezdett körvonalazódni egy kép. Mi is nehezen hittük el, hogy szeptemberben átadásra kerül az óvoda, hiszen augusztus végén még sok volt a tennivaló. De sikerült!

S boldogan nyugtáztuk a végeredményt: kívül-belül szép, esztétikus környezet várja évkezdésre az apróságokat. Létszámunk szeptemberben 27 fő volt, és 3 előjegyzett gyermekünk van év közbeni felvételre. 10 gyermek jött szeptemberben az óvodába. Az ő beszoktatásukra nagy gondot fordítottunk, igény szerint a szülők is részt vehettek a beszoktatásban. De a régi óvodások is sokat segítettek a szokások, szabályok megismertetésében. Fő célunk, hogy nyugodt, kiegyensúlyozott légkört biztosítsunk a csoportban, hogy minden gyerek jól érezze magát. Igyekszünk a játékokban rejlő lehetőségeket kihasználni a gyermekek személyiségének fejlesztésére. Nagyon sok fejlesztőjáték áll a gyermekek rendelkezésére, ezeket a gyermekek többsége kedveli.

Nagy örömünkre szolgált, hogy az ősszel el tudtunk menni kirándulni a Veszprémi Állatkertbe. Izgatottan készülődtek szülők, gyermekek egyaránt. Igazi kirándulószerű volt. Az állatkertben nagyon tetszett a gyerekeknek, hogy be is mehettek a kisbárányok és a kecskéket megsimogatni. Kellemes élményekkel tértünk haza.

Hamar beköszöntött a tél, és most már a közelgő ünnepekre készülünk. Mikulást váró daloktól és versektől hangos az óvoda, s találgatják a gyere-

kek, kinek mit hoz, és mit mond a Mikulás.

Lassan az óvoda is ünnepi díszbe öltözik, hogy kellően tudjunk készülni a legszebb ünnepre, a Karácsonyra. Az óvoda dolgozói és a magam nevében is kívánok a falu minden lakójának békés, boldog ünnepeket, és az újesztendőben minden családnak hozzon szeretetet, megértést, türelmet egymás iránt és jó egészséget!

Tisztelettel:

Kránitz Józsefné óvodavezető

Imaélet a keresztény családban

A keresztény családban való imádkozás, ami a szülők tanúságtételén alapul. Az Istennel való párbeszéd nem menekülés, hanem erő, amely képessé tesz a Krisztussal való eleven közösségre és lendületet ad minden feladatra, amit a családnak a társadalom alapvető sejtjeként végre kell hajtania.

Aki hisz, az imádkozik, éppúgy, mint aki él, az lélegzik. Nem lehetünk meggyőződéses hívők a személyes Istenben, na nem szólítjuk meg.

Az ima beszélgetés Istennel, párbeszéd a Teremtővel, akivel állandó, bizalmas, bensőséges kapcsolatban kell lennünk. Ha a gyermek nem beszél szüleivel, akkor ez a szeretetkapcsolat elsatnyul. Ugyanígy vagyunk mi is Teremtő Atyánkkal. Az imának anyanyelvűvé kell válnia, azért fontos, hogy már kisgyermek-

korban a család együtt imádkozzék.

Szent Pál apostol írja: „Legyetek derűsek! Szüntelenül imádkozzatok!”

„Az imádkozik szünet nélkül, aki az imádságot egyesíti a cselekedetekkel és a cselekedeteket az imádsággal. Csak így tudjuk megvalósítani a szünet nélküli imádkozás alapkövetelményét.” (Origenész)

Az a család, amely együtt imádkozik, együtt is marad.

„Tudja a ti Atyátok, mire van szükségetek, mielőtt még kérnétek.” (Máté evangéliuma) Ez a mondat arra hívja fel a figyelmünket, hogy az imának nem a tartalmi része a legfontosabb, hanem az Isten felé fordulás, a nyitottság és az alázatos lelkület.

„Ahol ugyanis ketten vagy hárman összegyűlnek a nevemben, ott vagyok közöttük.” (Máté evangélium)

Fontos tehát az egyéni imáink mellett az Ő nevében mondott közös ima is, amire a családi közösség adja a legtermészetesebb alkalmat, hogy mint család együtt is tudjunk szólni az Úrhoz.

A családi imának sajátos tulajdonsága, hogy közösségi. Témája pedig maga a családi élet. A keresztény szülők sajátos feladata, hogy a gyermekeket megtanítsák imádkozni, és fokozatosan elvezessék őket Isten felfedezésére és a vele való párbeszédre.

Az imádságra való nevelésben a legfontosabb tehát a szülők példája és életének tanúságtétele.

Befejezésül szabadjon idézni Arany János Fiamnak című verséből:

„KIS KACSÓID ÖSSZETÉVE SZÉPEN
IMÁDKOZZÁL,
ÉDES GYERMEKEM.”

Burusán József
plébános

Magánügy-e a vallás?

A nagy gondolkozók közül sokan értelmezik úgy a vallást, mint velünk született belső igényt. A véges ember a végtelen után vágyik...

Tény, hogy az ember születésétől fogva fogódzót keres. A fogódzó először az édesanya személyében válik érzékelhetővé a számára, majd a szűkebb család tagjai jelentik a védelmet és a gondoskodást a mindennapokban. Amint a gyermek eszmél, és észleli az élet „eseményeit” – betegséget és balesetet, árvizet és földrengést... –, keresi a választ a miértekre. Sőt, ennél többet is tudni szeretne: hogyan lehet a kiszámíthatatlanul rátörő események közepette élni, és miként lehet feldolgozni őket. Ha a vallás semmi mást nem tulajdonítana Istennek, csupán biztos fogódzónak tekintené, akitől oltalmat nyerhetünk, aki értelmet ad az eseményeknek, már akkor is sokat kaptunk.

A filozófusok közül többen állítják, hogy az ember istenkeresése abból a forrásból táplálkozik, hogy amíg itt a földön a tudományos ismereteink között maradnak úgynevezett fehér foltok – megválaszolatlan kérdések –, addig mindig lesznek emberek, akik ezen jelenség mögött az istenit vélik felfedezni. Ez önmagában igaz is lehet, jóllehet keresztényként Istenről azt valljuk, hogy mi őbenne élünk és vagyunk. Tehát az ismert jelenségek alkotója és mozgatója egyaránt Isten.

Egyes szociológusok arról beszélnek, hogy amíg e földön nem érkezik el az igazságos és irgalmas, mindenki számára életet és boldogságot biztosító világ, addig mindig lesznek, akik Istentől várják ennek a remélt és várt társadalomnak a megvalósítását. Ez tehát a vallásosság másik éltető forrása. Keresztényként mindazonáltal nem gondoljuk, hogy itt a földön megvalósítható lenne a tökéletes társadalom – már csak az ember önzése és ebből következő vétkei miatt sem –, de belső elkötelezettségünk egy igazságosabb és mindenki számára boldogabb élet esélyét felkínáló társadalomért való aktív cselekvés és őszinte imádság. Az ítélet vasárnapján végképp nem feledkezhetünk meg az Isten előtti számadásról sem.

Vannak pszichológusok, akik úgy vélik, hogy amíg az ember nem tud ésszerű választ adni a sors kiszámíthatatlan eseményeire és az élet rejtélyes meglepetéseire, addig mindig lesznek, akik e jelenségek mögött Istent tételezik fel. Benne és vele fogadják el és dolgozzák fel az eseményeket – adott esetben keresztény módon –, szívük-

ben a páli igével: „...akik Istent szeretik, azoknak minden javukra szolgál...” (Róm 8,28) Íme a vallásosság harmadik forrása.

Ismét mások – éppen a szociológusok nagy táborában – azt mondják, hogy az ember csak szocializációja, vallásos neveltetése révén fedezi fel Istent, akihez lehet imádkozni, akinek igéje a Bibliában útmutatást ad az élet erkölcsi kérdéseiben. Aligha engedhetjük meg magunknak, hogy elengedjük a fülünk mellett ezt a véleményyt, hiszen a jövő nemzedék istenfélelemben való nevelése – az igazmondás, a tisztességes életvitel útján – a felnőtt keresztény ember kötelezettségei között szerepel.

Ennél csak az a parancs volt gyötrelmesebb, amely a kötelező ateista világnézet jegyében az egyháznak megtiltotta a gyermekekkel való hitébresztő foglalkozást, a felnőtt-társadalommal pedig igyekezett elhitetni azt a szemléletet, hogy aki hisz, az nem gondolkozhat tudományosan, aki pedig ismeri a tudomány felfedezéseit, az nem lehet vallásos, azaz hit és tudás feloldhatatlan ellentétben állnak egymással. Természetesen minél inkább tiltották a vallás, a hit kérdéseivel való foglalkozást, az ifjúság annál inkább odafordult e kérdésekhez.

Mindezek ismeretében szóljunk – persze töredékesen – a vallás társadalmi jelentőségéről. Hosszú időn át – hazánkban mintegy nyolcszáz éven keresztül – a vallás, illetve intézményesített letéteményese, az egyház szervezte a közösségek életét. Korántsem merném állítani, hogy ez a sajátos feladat teljesítés zökkenőmentes volt. Azonban tény, hogy az egyház közösséggé formálta az adott település lakosságát, egymásért felelősséget hordozó, egymást segítő személyiségekké alakította őket. S itt máris említhetjük a vallás morális, erkölcsre nevelő hatását, amely az énközpontúság gúzsba kötöttségéből való kitörésre, a másikért való

áldozathozatalra biztat. Észrevéteti a felnövő nemzedékkel, hogy „holdudvarában” élnek gyermekek és idősek, akikért tenni kötelesség, s akikre gondolni az emberi méltóság ismérve.

Nem feledkezhetünk meg a vallás kultúrát teremtő karakteréről sem. Nem véletlenül utalunk elsőként Károli Gáspár tevékenységére – ő és munkatársai fordították először teljes egészében nyelvünkre a Bibliát, óriási hatást gyakorolva ezáltal a magyar irodalmi nyelv formálódására.

Hogy az első magyar óvodát, árvaházat éppen vallásos meggyőződésből következően alapították és működtették hosszú évtizedekig, kevesen tartják számon.

Természetesen a történelem hosszú évszázadaiban volt hatása a vallásnak a politikára is. Érdemes megemlítenünk, hogy miként járultak hozzá a keresztények a rabszolgatartó társadalom felszámolásához. (A gyülekezetekben a gazdagabbak kiváltották rabszolga testvéreiket, de tudunk olyan esetekről is, amikor a rabszolgatartó lett kereszténnyé, és maga engedte el szolgáit, tette őket szabaddá.)

A magyar történelemből hadd idézzük most példaként az 1848-as forradalomban való részvételt: sokan éppen vallásos meggyőződésből harcoltak a szabadságért, s áldozták életüket a hazáért.

A fentiek alapján érdemes elgondolkozni azon a napjainkban újra meg újra fellángoló kérdésen, hogy magánügy-e a vallás, a hit. Keresztényként azt valljuk, hogy nem magánügy. Kihatása van az élet minden területére, a történelem folyására, népek, nemzetek sorsára.

A hit nem magánügy, de személyes ügy. Mindnyájunknak magunknak lehet elfogadnunk Isten hozzánk közeledő szeretetét s engednünk, hogy neki kedves, boldog emberekké formáljon minket Jézus Urunk megváltó tette nyomán.

Dr. Szebik Imre
nyugalmazott evangélikus
püspök nyomán

Öregek napja Püspökmolnáriban

A hagyományt megtartva idén is sor került a nyugdíjas találkozóra (öregek napjára) a községi tornacsarnokban. A jó idő ellenére a vártnál kevesebben jöttek el. A rendezvény elején Varga Lajos polgármester köszöntötte a megjelenteket, majd ajándékkal kedveskedett községünk legidősebb lakójának, a 98 esztendősen Németh Ferencnének. Ezt követően műsor következett.

A fellépők sorát a helyi Nyugdíjas Klub kezdte, akik a szépkorúak mindennapjait mondták el dalba szedve. A helyi általános iskolások verssel köszöntötték az időseket, majd a Slágertaxi két énekeese varázsolt fergeteges hangulatot. A nyugdíjasokat a helyi önkormányzat kiadós vacsorával látta vendégül, melyhez a süteményeket maguk készítették.

A Püspökmolnáriért Egyesület fél évéről

Az év második fele egyesületünk számára a megnyert pályázatok lebonyolítása, illetve ezekről beszámoló készítésének időszaka volt.

Egy tavasszal beadott, működési célú pályázatunkat nem támogatták a döntéshozók, de a működési kiadásokat (számlavezetés, könyvelés, stb.) fedezi az önkormányzattól kapott 50.000 Ft-os támogatás, ill. az adó 1 %-ából befolyt 9453 Ft-nyi összeg.

A legmozgalmasabb tevékenységünk a szüreti felvonulás volt, melyhez 30.000 Ft-os támogatást adott a megyei önkormányzat. A lebonyolításra szeptember 15-én került sor. Idén nagyon sok fiatal és több asszony is velünk tar-

Babos György, Babos Vince, Baranyainé Németh Andrea, Kapornoki Zsolt, Kovács György, Kovács Károly, Palkó István, Pungor Zoltán, Rodler Csaba, Somogyi Csaba, Szalay Károly, Tamás György, Vadalma ABC. A legnagyobb csodálkozást a két élő nyúl kísorsolása váltotta ki! Szeretném megköszönni minden szervezőnek és közreműködőnek a segítséget, mely hozzájárult a szüreti felvonulás és bál sikeréhez! Jövőre is számíthatunk mindenkire!

Egyesületünk másik nagy őszi programja egy helytörténeti rendezvény volt, melyet a budapesti Művészeti és Szabadművelődési Alapítvány 30.000 Ft-tal támogatott. Ennek keretében egy falutörténeti előadásra és egy fotókiállításra került sor. A programot Palkó Zsolt, az egyesület alelnöke nyitotta meg, majd Kuglics Gábor történész másfél órás, vetítéssel egybekötött előadása mutatta be községünk évszázadait. Kísérőrendezvényként fotókiállításra került sor, melyhez 12 helyi családtól kaptunk képeket. A falukrónikában, illetve a Magyar Nemzeti Múzeum Fotótárában fellelhető fotókkal együtt 220 db képet állítottunk ki (nagyított másolatokat), melyeknek nagy sikere volt a havazás ellenére megjelent helybeliek körében. A rendezvényről a Vas Népe is beszámolt.

November utolsó szombatjára drogprevenciós előadást szerveztünk, de a kevés érdeklődő miatt csak egy kötetlen beszélgetésre került sor a meghívott dr. Mosonyi Tamás orvos részvételével.

Utolsó 2007-es megmozdulásunk a gyerekeket célozza: a helyi általános iskolások karácsonyát 20.000 Ft-tal támogattuk, az óvodásokat pedig játékokkal lepjük meg Mikulás alkalmával.

Egyesületünket 2008-ban a Rum és Vidéke Takarékszövetkezet a számlavezetési díj elengedésével segíti. Köszönjük! 2008-ban is várjuk az adó 1%-os támogatásokat. Adószámunk: 18893249-1-18. Előre is köszönjük! Mindenkinek egy boldogabb, sikeresebb 2008-as esztendőt kívánunk!

Kuglics Gábor

tott, és a helyi lovasok, csikósok (Lajkó Adrienn, Szanyi András, Kuglics József) mellett Rábatöttösről, Csempezkopácsról, Meggyeskovácsból is jöttek lovasok, csikósok. Összesen 64 ember és 13 ló vonult fel a menetben! A jó hangulatról Baumgartner János tangóharmonikás gondoskodott. A napsütéses időnek köszönhetően a falu több pontján adtuk elő a betanult tánct, mely az elfogyasztott alkoholnak köszönhetően egyre pörgősebb lett! Idén is volt csősz, kisbíró, bíró és bíróné, magyar ruhás lányok és legények, több jáger, egy kovács, bort osztogató cigánylegények és kolduló cigányasszonyok. Köszönjük Antalné Böröcz Editnek, Kiss Gábornak és Kiss Györgynek a felvonulás lebonyolításához nyújtott segítségét!

Az esti mulatságra a tornacsarnokban került sor, ahol az Univerz együttes gondoskodott a jó zenéről, Ikervári Attila presszós pedig a szomszédokról. Éjjel 1-kor tombolasorsolást tartottunk az alábbi helyi vállalkozások és magánszemélyek tárgyi vagy pénzáldománynak jóvoltából: Antalné Böröcz Edit,

A fiatalokat legfőképpen érintő kultúrházi „esemény” az internetszolgáltatás tartós kimaradása volt. Mivel a teleház az informatikai minisztérium pályázatán nyert gépeknek köszönhetően működik, így a jótállás érvényesítéséhez is hozzájuk kellett volna fordulnunk. De időközben a tárcza megszűnt, és fel kellett kutatni a megfelelő jogutódot. A „nyomozás” sajnos elhúzódott, és nem is vezetett eredményre, ugyanis a gazdasági minisztérium illetékes osztályán sem tudtak nekünk segíteni... A vége az lett, hogy az önkormányzat egy ADSL-re fizetett elő, így szeptembertől újra – és sokkal gyorsabban, megbízhatóbban – indulhatott el az internetezés a teleházban. A fiatalok nagy számban használják a gépeket – leginkább játékokra és csetelésre.

Szeptembertől újra megindultak a termékbemutatók és előadások is, némi bevételt hozva a kultúrháznak. Erre szükség is van, mivel sajnos sem a művelődési ház felújítására, sem a

könyvtári állomány gyarapítására benyújtott pályázatunk nem nyert.

A vasvári könyvtár könyvei és DVD-i továbbra is kölcsönözhetőek, az őszi folyamán pedig 4 játékot és több tucatnyi könyvet kaptunk ajándékba tőlük, többek között Thomas Mann: Varázshegy, Karl May: Winettou, Saint-Exupéry: A kis herceg, Hasek: Svejk vagy Rácz Zsuzsa: Állítsátok meg Terézanyut c. regényeket, 8 iskolai műelemzést, stb. A hideg téli estéken lehet ezeket olvasgatni! A könyvtár saját beszerzéseket is végrehajtott, így hamarosan – a nyilvántartásba vétel után – rengeteg új könyv és 17 saját tulajdonú DVD, ill. már most is új folyóiratok és játékok állnak az olvasók, ill. a gyerekek rendelkezésére.

Kérem mindazokat, akiknél könyvtári könyv vagy DVD van 3 hétnél hosszabb ideje, haladéktalanul hozzák vissza, mert másnak is szüksége lehet rájuk! A könyvtár a teleházzal együtt heti 17 órát tart nyitva, hétfőn és csütörtökön 17-20, pénteken 15-20, szombaton pedig 14-20 óra között.

Kuglics Gábor

A Művelődési Ház hírei

1848/49 helyi emlékei

Az 1848-49 eseményei az egész országot érintették, így vidékünket is. Jelen írásom a forradalom és szabadságharc helyi eseményeinek, köztük az itteni honvédeknek állít emléket.

Vidéinket leginkább a jobbágyfelszabadítás érintette, melynek során a jobbágyok tulajdonba kapták addig művelt földjeiket, amihez tagosítás is társult (vagyis a családoknak a határban szétszórta elhelyezkedő földjeit próbálták néhány tagba összevonni). A tagosítás azonban nem ment könnyen, a mérnök nagyon lassan dolgozott, a szabályos dűlők helyett pedig szabálytalan ékformákat mért ki, ami zúgolódást keltett a parasztság körében. Erről az akkori szenttamási plébános a vármegyét is tájékoztatta, amiről iratok maradtak fenn.

Püspökihez, Szenttamáshoz és Molnárihoz számos '48-as honvéd is kötődik. Balogh Gyula Vasvármegye honvédsége 1848-49-ben címmel 1895-ben kiadott műve szerint 1848 tavaszán egy Pongrácz nevű toborzó Szenttamáson toborzott. A szomszédos Molnáriból Treplán György, Antal Vince és Treplán József álltak be a honvédseregbe, ám egyikük sem tért haza.

Ugyanakkor a (kiegyezés után létrejött) Vas Megyei Honvédegylet irataiban szerepel egy Treplán György nevű molnári hajdú, családi állapota nős, aki a 45. zászlóaljnál szolgált és rokkant. A Honvédegylet irataiból számunkra további 3 személy fontos: Szenttamáson élt a nős Vas István, aki rokkantsága mellett napszámosként dolgozik, ő a tüzéreknel szolgált. Szintén szenttamási lakos Rádler (talán helyesen: Rodler?) János, aki szintén nős, ő is napszámos, és a világosi fegyverletételig altisztként szolgált a honvédseregben. Végül püspöki illetőségű volt Horváth István, akiről csak azt tudjuk, hogy nős és béresként dolgozik, ám katonai adat nem maradt fenn róla.

A későbbiekben több honvéd is nálunk telepedett le. Egy 1894-es összeírás szerint Molnáriban élt az (Őri)Magyarósról idekerült evangélikus vallású, napszámos foglalkozású, vagyontalan Vass Ferenc, aki őrzettként a 44. zászlóaljnál szolgált, amit honvédigazolványa is bizonyított. Az Országos Honvéd-

egylettől évente 36 Ft nyugdíjat kap, ám mivel idős kora miatt nem munkaképes, a megyei honvédegylet segélyre javasolta. Nemescsóból került Molnáriba Timár Pál, aki a 8. zászlóalj 2. századánál őrmesterként szolgált. Vallása római katolikus, foglalkozása napszámos, ám lövés következtében szerzett lábfájása miatt nem tud dolgozni, őt is segélyre javasolták. Vagyona nincs, az Or-

szágos Honvédegylettől évi 72 Ft nyugdíjat kap. 1894-ben Szenttamáson élt a Sárvár-Vármellékről idekerült Gecse János, a 44. zászlóalj 5. századának egykori katonája. Az összeírás szerint római katolikus vallású, vagyontalan, „beteges vég elgyengülés” miatt munkaképtelen, nyugdíjjal nem rendelkezik, ezért segélyre javasolják.

A honvédtisztek között is volt több, községünkhöz köthető személy. 1823-ban Püspökiben született Chernel Ferenc, a szabadságharc századosa, aki Pétervárad parancsnokának, Kiss Pál tábornoknak volt a segédtszije. A világosi fegyverletétel után büntetésből rendfokozat nélküli honvédként sorozták be a császári hadseregbe. Leszerelése után újságíróként dolgozott Bécsben 1887-ben bekövetkezett haláláig.

Nem nálunk született, de a szenttamási temetőkapornában nyugszik a nemesi származású kisunyomi Korchmáros Menyhért egykori hadnagy. Balogh Gyula idézett munkája szerint a 44. zászlóalj 5. század 2. szakaszának tizedese (utóbb hadna-

gyi rendfokozatig vitte). Korchmáros Menyhért az 5. század pecsétjét megőrizte, s azt a Magyar Nemzeti Múzeumnak adományozta. A világosi fegyverletételkor a zászlót, ami alatt harcoltak, a katonák felválták maguk között s a nála lévő zászlódarabot Korchmáros Menyhért később a vasvármegyei régiségtárnak (ma: Savaria Múzeum) adományozta, mely ott ma is látható.

A legmagasabb rangú személy, akihez községünknek köze van, vásonkeői gróf Zichy Ottó honvéd ezredes (lásd kép). Édesanyja gróf Festetics Júlia (1789-1816) volt (a Molnáriban élt, és templomunkban nyugvó Sallér Judit lánya), apja pedig gróf Zichy Károly (1778-1834), Pozsega, majd Moson vármegye főispánja, 1825-ben a magyar udvari kamara elnöke. Zichy Ottó 1815. június 21-én született Molnáriban – ahol bizonyára édesanyja rokonlátogatáson tartózkodott. Alig múlt egy éves, amikor édesanyja meghalt. Apja 1819-ben feleségül vette Seilern Cressence grófnőt, aki Zichy Károly halála után gróf Széchenyi István felesége lett. Az árván maradt Ottót tehát a „legnagyobb magyar” nevelte fel, ám nevelőapjával nem állt jó kapcsolatban.

Zichy Ottó a bécsújhelyi katonai akadémián folytatott tanulmányokat, a császári hadseregben főhadnagyi rangig vitte, majd onnan kilépve birtokán gazdálkodott. 1848-ban Győrben nemzetőr őrnaggyá nevezték ki. A megye mozgósított nemzetőrségével vett részt a schwechati csatában. December végétől a komáromi várőrségnél szolgált, 1849 februárjától alezredesi rangban. 1849 augusztusától ezredes és egy újonc alakulatokból felállított hadosztály parancsnoka. Szeptember 28-án Klapka tábornok a katonai érdemjel 3. osztályával tünteti ki. Október 4-én ő és katonái vonultak ki utolsónak a komáromi várból. Ezt követően Amerikába emigrált, de hamarosan hazatért és szabadhegyi birtokán telepedett le. A kiegyezéskor a Győr megyei Honvédegylet elnökévé választották. 1880-ban hunyt el.

Végezetül álljon itt egy 1848-hoz kötődő érdekesség: a Vas megye földrajzi nevei (1982) c. adattár szerint a Vendégfogadó dűlő arról kapta a nevét, hogy „Jellasics népét megvendégelte itt a Festetics gróf”...

Kuglics Gábor

Az IDF helyi szervezetének fél évéről

Ahogy azt a korábbi években megszokhattuk, a nyár és az ősz ismét mozgalmasra sikeredett az IDF helyi szervezete számára.

Immár több éve annak, hogy csapatunk néhány tagja részt vesz a Magyar Demokrata Fórum Somló-hegyi juniálisán. Ez idén sem történt másképp, az ötfős társaság remekül szórakozott a borkóstolással, bográcsolással és túrázással egybekötött, verőfényes napsütésben megtartott rendez-

vényen. Természetesen nemcsak a szórakozás, a munka is fontos szerepet játszik a szervezet életében.

Május végétől kezdődtek el a sorrendben harmadik Tabarin-darab próbái, a mulatságos és pajzán beszólásoktól sem mentes vásári komédiát a falunapon, július 28-án mutatuk be. Szerénytelenség nélkül állíthatjuk, a darab nagy sikert aratott. Ez nagyban köszönhető az alapos próbáknak, valamint a falunapi ren-

dezvényre felállított sáornak, amely nem hagyta „elszállni” a szereplők szavait a levegőbe – így a közönség is jól szórakozhatott. A Megóvott szüzesség című színdarabban a kikiáltót meglepő módon ezúttal egy hölgy, Baranyai Diána alakította, Tabarint pedig ismét e cikk szerzője. A fiatal szüzlány, Izabella szerepében Pungor Enikőt láthatta a nagyérdemű, a lányát féltő apát, Lukácsot Kiss Tamás hívta életre, míg a rettenthetetlen Rodomont kapitány szerepét Sziffer Tamás játszotta el. A darabot Kuglics Gábor rendezte, a díszletet Bodai Krisztina festette át, a technikai segítségért Varga Attilának jár a köszönet, a sugó pedig – akinek szerencsére sok dolga nem akadt – Palkó István volt.

Ahogy az már évek óta történik, idén is sor került gróf Festetics György sírjának gondozására, majd megkoszorúzására. Az ünnepek előtt különösen fontos volt, hogy az egykori főnemesi család nyughelye rendbe legyen téve – jelezve a temető látogatóinak, hogy a falu nem felejté el híres lakóját.

A következő hónapok sem telnek eseménytelenül: mindjárt itt van a Mikulás-szolgálat, valamint körvonala-zódni látszanak a 2008-as év elvégzendő feladatai is.

Palkó Zsolt

Gyertyafény, béke

Este volt és a családommal a temetőben álltunk. Néztük a sírokon a gyertyák fényeit és elmerengtünk. Eszünkbe jutott, hogy mennyit nevetünk, vitatkoztunk azzal az emberrel, akinek sírján gyertyát gyújtottunk. Láttam szüleim arcán a szomorúságot és örömet, amikor felidéztek és elmeséltek egy-egy boldog pillanatot. Aztán eszembe jutott, hogy miért is gyújtunk gyertyákat. Azért, hogy a lelkek megtalálják sírjukat és békére leljenek. Ahogy körülnéztem a temetőben, furcsa érzésem lett. A sok-sok gyertya gyönyörű látványt nyújtott. Kiskoromtól fogva szeretem a gyertyákat, sokat szoktam gyújtani otthon zenehallgatás közben, hogy nyugalmat találjak. Nos, ugyanez az érzés lett rajtam úrrá a temetőben is. Nyugalom. Olyan nyugalom, amely ebben a mos-

tani világban szinte lehetetlen. Mindenszentek. Számomra egy békés órá és megemlékezést jelent, amikor felidézünk szeretteink emlékét, és legalább erre az estére elfelejtjük a gondjainkat és megtiszteljük a halottakat azzal, hogy nem bántjuk embertársainkat, s még magunkat sem. Leg-

alább ezen az egy estén ne tegyünk kárt másnak, ne gondoljunk gyűlölettel senkire. Szerintem, ha minden évben megtartanánk ezt, akkor a nagy Világ, ha nem is sokkal ugyan, de valamivel jobb lenne. Vagy ha mégsem? Nem baj, de legalább mi magunk jól tennénk ezzel.

Varga Anett

Szabadidősportok Egyesületének hírei

Az idei évben sikerült kezelni régi gondunkat, az egyesület tulajdonát képező terület rendben tartását. Sajnos van még egy-két meggondolatlan ember, aki szemetét itt rakja le.

Nyár végén több sátras rendezvényünk volt. A Vas Megyei Vadászkamarával közösen szerveztünk sportlövőknek és vadászoknak lövészversenyt. Közepes érdeklődés mellett jó hangulatú versenyünk volt. A versenyen jelen volt Bogács László, az FM. Hiv. Vadászati és Halászati Osztályának vezetője és Kenesei István, a Vadászkamara titkára. Erre az alkalomra három sportlövő fegyvert távcsővel szereltünk fel. Egy újabb lövési lehetőség, melyet azóta is kedvelnek a lö-

vészetet kedvelők. Budapesti székhelyű cég az őségi kirándulását lőterünkön fejezte be. Több klubtagsági kártyát vásároltak, nagyon jól szórakoztak és visszatérnek.

Asztalitenisz: Németh Árpád szakosztályvezető részt vett az Ambrózy M. István tornán Vasszécsenyben és egyéniben első helyezést ért el. A vasvári Barabás Miklóssal párosban is első helyezettek lettek.

Teke szakosztály: Szakosztályunk hatodik éve vesz részt a Rum és környéke tekeverseny sorozatában, évente tavaszi és őszi fordulókban. A szakosztályvezető Kovács László kézsérülése miatt az őszi versenyeken nem tudott részt venni, így helyettese, Baranyai Ist-

ván szervezte a fordulók mérkőzéseit. A tavaszi erősítéssel jobb lett csapatunk, ugyanis korábban falunkban lakók, de Szombathelyre költözött Jáger Istvánt és Tatár Zoltánt igazoltuk le. Jáger István főlvállalta a kijárási költségeit.

Jelenleg 13 csapat verseng a bajnokságban. 10 pontunk van, 7. helyen vagyunk, 8744 fát ültöttünk, csapatunk átlaga 975 fa. Egyéniben: 10. Tatár Zoltán 258 fa, 17. Antal János 250 fa, 31. Jáger István 239 fa, 32. Baranyai István 238 fa, 62. Piri I. Tamás 237 fa két mérk. Gaál Csaba Budapesti munka miatt eddig nem tudott szerepelni, ezen a héten kezdett. Gaál József a műszakbeosztás miatt egy mérkőzésen dobott.

Piri I. Tamás elnök

A Baráti Kör hírei

Az év értékelése árszámadásának mutatói a következők: tagságunk létszáma 38 fő, ami azt mutatja, hogy a létszámunk stabilizálódik. Szeretnénk, ha ez pozitív irányba mozdulna el, de voltunk már kevesebben is. Tagjaink közül egy Barátunk leköszönt. Egy olyan ember, akit meg kell említeni: Kaszás Péter. Peti elköszönt, ezt tiszteletben tartjuk, de névsorunkból és a Barátaink közül nem töröljük. Ebben az újságban szeretnénk megköszönni azt a sok segítséget és sok feledhetetlen beszélgetést és útmutatást, amit TÓLED kaptunk. Nagyon jó egészséget és mielőbbi gyógyulást kívánunk Neked, és arra nagyon vigyázz, hogy viselő fa még sokáig várjon a keresztelőjére.

Az évet társaságunk aktívan töltötte.

A gyűléseken megbeszélte és elhatározott feladatokat kisebb késéssel teljesítettük. Nagyon jól sikerült a tavaszi tisztasági napunk. Köszönjük az iskola tanulóinak és tanárainak a részvételt. Most már van látszata több éves munkánknak, mert évről-évre egyre kevesebb szemet gyűlik össze. Ha szemetelőt látsz, bátran szólj rá! Tagjaink besegítettek az önkormányzat részéről vállalt csónakkikötő építésébe is. A munka dandárját a Piri Ottó által felajánlott munkagép végezte Lukácsi Robi által. Egész nap dolgoztunk. 9 ember saját eszközeit és idejét nem sajnálva tevékenykedett. Az igazság kedvéért sajnos le kell írom, hogy egy Baráti Körös tag, aki képviselő is sajnálta a polgármester által felajánlott apanázt. De erről nem is érdemes több szót ejteni.

A nyáron egy háromnapos kirándulás tette emlékezetessé az évi progra-

most. Siklós és Pécs környéke volt a felfedezésre váró környék. Az idő nem fogadta kegyeibe a kis csapatot, de a látni-való és a hangulat kárpótolta a résztvevőket. A gyereknapot a kirándulás és az augusztusi programok sűrűsége miatt az idén nem szerveztük meg. Az őszt talán a legtermékenyebb évszakunk. A helytörténeti épületünk olyan állapotban van, hogy már tudja fogadni a felajánlott régi és egyedi háztartási eszközöket és régi fényképeket a falu életéről és lakóiról. Ezek a tárgyak a kiállítás részeivé lennének, de ha a tulajdonos úgy kívánja, visszaveheti, ha értesíti egy tagtársunkat. Ezúton is szeretnénk felhívni a falu lakóinak a figyelmét, ha valaki ilyen tárgy birtokában van és fel szeretné ajánlani, előre is köszönjük.

A gesztenyesütéses őszi napunk időpontja a rossz időjárás miatt át lett helyezve egy talán még esősebb napra. Pont ezt beszélgetve értünk ki a futballpályára, ahol több mint 20 ember már bőrig ázva melegített. Most egy kicsit elérzékenyülve azt mondom, hogy ezért érdemes csinálni. Mondhat bárki bármit, szeretném, ha mindenki érzett volna már olyat, amit akkor, amikor én ezt éreztem. Utána már minden nagyon jól sikerült. Herényi Norbi 100 hot dogot ajánlott fel este vacsora. Jó egy nap volt!

Sikerült végre az őszi faültetésünk is Piri Norbi jóvoltából. 40 juharfát ültettünk. Csak hogy megjegyezzem, itt is bőrig áztunk, de végül egyikünk sem betegedett le. A törzsgárda végezte a munkák zömét. A legközelebbi újságban név szerint is bemutatam őket, mert megérdemlik.

Az idén is szerveztünk szilveszteri bált, melyre szeretettel várunk minden érdeklődőt. A részleteket majd a meghívóban írjuk le. A Baráti Kör nevében kívánok mindenkinek erőt, egészséget, kellemes ünnepeket és Boldog Új Évet!

Tisztelettel:

a Baráti Kör

Megyei III. osztályú labdarúgó-bajnokság déli csoport állása

1. Király Sz.	12	2	-	77: 4	38 pont
2. Püspökmolnári	10	4	-	56:13	34 pont
3. Rábatöttös	9	-	5	51:29	27 pont
4. Gersekarát	8	3	2	35:14	27 pont
5. Sorkifalud	8	2	3	32:17	26 pont
6. Oszkó	8	2	3	35:25	26 pont
7. Nemeskolta	8	-	5	41:33	24 pont
8. Bozzai	7	1	5	40:32	22 pont
9. Arborétum-H.	5	4	5	40:30	19 pont
10. Sorokpolány	6	-	7	31:33	18 pont
11. Király A.	5	2	7	29:40	17 pont
12. Rábahídvég	3	-	11	14:48	9 pont
13. Telekes	2	3	9	22:48	9 pont
14. Csempeszkopács	2	1	10	8:46	7 pont
15. Alsóújlak*	2	-	11	17:59	3 pont
16. Vaskeresztes	1	-	13	8:65	3 pont

* 3 pont levonva